

Kolejne reichenbachskie pamiątki w muzealnych zbiorach

10-09-2021

Heimatbund Kreis Reichenbach przekazało do dzierzoniowskiego muzeum kolejne eksponaty dotyczące historii ziemi dzierzoniowskiej

Byli mieszkańcy Reichenbach znów wzbogacili zbiory Muzeum Miejskiego Dzierżoniowa. Dzięki nim do muzeum trafiły dokumenty dotyczące majątku i firmy rodziny Hein oraz zabytkowy drewniany zegar.

Materiały, które podczas lipcowego spotkania z burmistrzem przekazał miastu Heinz Pieper, przewodniczący niemieckiego związku, zostały protokolarnie przekazane muzeum 9 września. Przedstawiciele Heimatbund Kreis Reichenbach, Eulengebirge, po spowodowanej pandemią przerwie, odwiedzili latem ziemię dzierzoniowską, skąd wywodzi się wielu mieszkańców Warendorf. To właśnie tam od 1952 r. spotykali się byli mieszkańcy Reichenbach, bo to Warendorf i okolice po wojnie stały się ich domem, a miasto objęło nad byłymi mieszkańcami Reichenbach oficjalny patronat. Przed laty w zjazdach uczestniczyło nawet kilka tysięcy osób. Dziś związek liczy kilkudziesięciu członków, którzy nie przestali zabiegać o dziedzictwo kulturowe ziem, z których pochodzą i starają się utrzymywać z nimi więź.

Powiązania z Warendorf

Mieszkańcy dawnego powiatu dzierzoniowskiego, którzy po wojnie wyjechali do Niemiec, chętnie nazywają siebie „starymi reichenbachami”. W ich opowieściach można dostrzec wiele analogii z losem kresowian, którzy zmuszeni zostali do opuszczenia swoich rodzinnych stron i przybyli na Dolny Śląsk z dawnych rubieży Rzeczypospolitej. W 1951 r. założyli w Warendorfie związek dla mieszkańców powiatu dzierzoniowskiego, który wydaje do dziś własne czasopismo „Hohe Eule” - Wielka Sowa. Czasopismo to zamieszcza przede wszystkim wiadomości o rodzinach i historyczne wspomnienia. Związek nawiązał kontakty, z pozostającymi w mieście i powiecie dzierzoniowskim osobami pochodzenia niemieckiego.

Wielu świadków tamtych czasów odeszło. Dzisiaj członkami związku są w większości dzieci i wnuki dawnych mieszkańców Reichenbach, którzy nadal są zainteresowani łącznością z ojczyzną ich przodków w dzisiejszej wspólnej Europie. Wprawdzie miastem partnerskim Dzierżoniowa po stronie niemieckiej jest Bischofsheim, a miastem partnerskim Warendorfu – Oleśnica, to jednak wciąż istnieje potrzeba podtrzymania kontaktów między Warendorfem a Dzierżoniowem, przede wszystkim na skutek powojennych doświadczeń po 1945 r.

Warendorf to miasto historycznie starsze od Dzierżoniowa, a jego przeszłość także związana była z rozwojem tkactwa (len). Rozwijał się przez wieki jednak wolniej niż Reichenbach, w którym stosunkowo wcześniej panowała swoboda wyznań, a gospodarczy rozkwit, przede wszystkim w przemyśle tekstylnym, spowodował szybki wzrost liczby mieszkańców do blisko 8700 ok. roku 1800 (dwa razy więcej niż w tym czasie było w Warendorf). W XIX stuleciu modernizacja postępowała w Warendorf znacznie wolniej, niż w Reichenbach, a przemysł włókienniczy nie osiągnął tam nigdy poziomu, jaki był na Śląsku.

Po wojnie niezniszczone miasto Warendorf, posiadające 9000 mieszkańców, przyjęło 4000 ewakuowanej ludności. Trudne warunki bytowe ulegały poprawie dzięki reformom i szybkiemu wzrostowi gospodarczemu, podczas gdy kraje Europy Wschodniej po 1945 r., wskutek narzuconego im systemu politycznego, pozostawały ograniczane gospodarczo.

Polityczne zmiany roku 1990 w Europie Wschodniej przyczyniły się do połączenia europejskich państw nad „groby przeszłości”. Szczególnie między Polską a Niemcami. Stopniowo wygaszały animozje i obawy, rosła natomiast chęć nawiązywania i utrwalania dobrych kontaktów i relacji między byłymi, a obecnymi mieszkańcami Dolnego Śląska. Ponad podziałami narodowymi, politycznymi i światopoglądowymi.

* informacje dot. Warendorf opracowano na podst. tekstów prof. dra Paula Leidingera w tłumaczeniu Piotra Argalskiego

Prof. dr Paul Leidinger, ur. w 1932 roku w Werl niemiecki historyk i dydaktyk historii. Emerytowany profesor Uniwersytetu w Münster. Członek Towarzystwa Naukowego Płockiego od 1985 r., autor artykułów o Polsce i Dzierżoniowie, np. „Dzierżoniów - miasto ojca pszczół Dzierżona”, Rocznik Powiatu Warendorfskiego 2000; „Dzierżoniów i Warendorf - powstanie i rozwój miast i powiatów - patronat”, Rocznik Powiatu Warendorfskiego 1996; „Duże miasta Polski”, Rocznik

Powiatu Warendorfskiego 2002; „Dzierżonów i Warendorf — aspekty patronactwa i przyjaźni 1951-2017”, Pisma Warendorskie tom 47/48 - 2018 i „Kontakty między Dzierżoniowem i Warendorf”, Pisma Warendorskie tom 49/50 - 2020

